EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.8.2025
COM(2025) 456 final

2025/0251 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle

{SWD(2025) 245 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Jordanian talousnäkymiin kohdistuu suuria heikkenemisriskejä, kun otetaan huomioon jatkuva alueellinen epävakaus ja hauraat globaalit näkymät. Jordanian reaalisen BKT:n kasvun arvioitiin olevan 2,5 prosenttia vuonna 2024 ja pysyvän suurin piirtein ennallaan vuonna 2025. Inflaatio pysyi alle 2 prosentissa vuoden 2024 loppuun saakka. Tätä tukivat alhaisemmat tuontihinnat ja keskuspankin jatkama rahapolitiikan kiristäminen Yhdysvaltain dollariin kiinnityksen mukaisesti. Lähialueiden sotien potentiaaliset heijastusvaikutukset ovat kuitenkin lisänneet Jordanian turvallisuustilanteeseen ja talouden häiriönsietokykyyn kohdistuvia paineita sekä kasvattaneet maan näkymiin kohdistuvia heikkenemisriskejä. Lähi-idän epävakaus on lisääntynyt Gazan sodan, Libanonin hauraan tulitauon ja Syyrian presidentin Assadin hallinnon kaatumisen vuoksi. Israelin ja Iranin välisten jännitteiden kärjistyminen vuoden 2025 puolivälissä sekoitti matkustamista ja lisäsi epävarmuutta, millä oli suoria vaikutuksia matkailualaan ja todennäköisiä kielteisiä vaikutuksia kuluttajien ja sijoittajien luottamukseen. Jordanian taloustilanne on pysynyt jokseenkin vakaana, mutta lisääntynyt volatiliteetti ja geopoliittinen ennakoimattomuus aiheuttavat kasvavia haasteita maan tulevalle taloudelliselle ja sosiaaliselle vakaudelle.

Lisäksi Jordanialla on syvään juurtuneita rakenteellisia haasteita. *Työttömyysaste* on edelleen korkea, 21,4 prosenttia, ja nuorisotyöttömyysaste on tätäkin korkeampi. Lisäksi naisten osallistuminen työmarkkinoille on maailman alhaisimpia. Nämä työmarkkinoiden heikkoudet rajoittavat edelleen Jordanian kasvupotentiaalia ja haittaavat laajempaa taloudellista osallisuutta ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. *Julkisen talouden paineet* lisääntyivät vuonna 2024 alueellisten konfliktien heijastusvaikutusten ja keskeisten vientihyödykkeiden hintojen laskun vuoksi. Vaikka hallitus otti käyttöön tuloja lisääviä toimenpiteitä ja vähensi pääomamenoja, julkisen talouden alijäämä kasvoi 5,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Julkinen velka kasvoi hieman eli 90,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen (lukuun ottamatta sosiaaliturvasektoria)[1]. *Vaihtotaseen alijäämä* kasvoi lähes 6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024, mikä johtui viennin ja matkailutulojen vähenemisestä. Jordanian rakenteellinen riippuvuus energian ja elintarvikkeiden tuonnista ja heikko vientipohja heikentävät edelleen ulkoista tasapainoa. Vaikka varannot ovat vakaat, noin 21 miljardia Yhdysvaltain dollaria, haavoittuvuudet ulkoisille häiriöille jatkuvat, mikä lisää tarvetta jatkaa kansainvälistä rahoitustukea.

Jordania on viime vuosina pyrkinyt nykyaikaistamaan taloudellista rakennettaan erityisesti käynnistämällä vuonna 2022 talouden nykyaikaistamisvision. Tämän kymmenvuotisen strategian tarkoituksena on lisätä investointeja, luoda työpaikkoja ja nostaa elintasoa. Aiempien uudistusten, kuten vuoden 2018 Lontoon aloitteen, pohjalta talouden nykyaikaistamisvisio keskittyy kahdeksaan keskeiseen alaan ja sisältää toimenpiteitä, joilla lisätään julkisen sektorin tehokkuutta ja kansalaisten osallistumista. Uudistustoimia tuetaan myös Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) peräkkäisillä ohjelmilla ja EU:n makrotaloudellisella rahoitusavulla. Ensimmäinen vaihe (2023–2025) on lähes valmis ja luo pohjan tulevalle täytäntöönpanolle. Nämä uudistustoimet ovat edenneet huolimatta useista samanaikaisista ulkoisista häiriöistä, kuten pitkittyneestä Syyrian pakolaiskriisistä, covid-19-pandemiasta, Venäjän Ukrainaa vastaan käymän provosoimattoman hyökkäyssodan

[1] Sosiaaliturvasektori mukaan lukien velka oli 114,7 prosenttia suhteessa BKT:hen.

aiheuttamista maailmanlaajuisista toimitushäiriöistä sekä uusista alueellisista jännitteistä Israelin ja Gazan välisen konfliktin ja Punaisenmeren kaupan häiriöiden jälkeen. Vaikka viimeaikaiset diplomaattiset toimet Syyrian uudelleenintegroitumiseksi ovat olleet myönteisiä, ne eivät ole vielä luoneet edellytyksiä pakolaisten laajamittaiselle paluulle Jordaniasta.

Koska ulkoisia häiriöitä on ollut lukuisia ja Jordanialla on strateginen rooli alueellisen vakauden edistämisessä, maa on saanut kymmenen viime vuoden aikana merkittävää kansainvälistä tukea useilta kansainvälisiltä kumppaneilta. Tähän sisältyy neljä peräkkäistä IMF:n ohjelmaa vuodesta 2012 lähtien, neljä EU:n makrotaloudellisen rahoitusavun operaatiota vuodesta 2014 lähtien, merkittävää apua Yhdysvalloilta ja kohdennettua tukea syyrialaisten pakolaisten vastaanottamiseen.

– Kolmesta ensimmäisestä *makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelmasta* (makrotaloudellinen rahoitusapu I: 180 milj. euroa; makrotaloudellinen rahoitusapu II: 200 milj. euroa; makrotaloudellinen rahoitusapu III: 500 milj. euroa + 200 milj. euroa lisärahoitusta covid-19-pandemian johdosta) myönnettiin yhteensä 1,08 miljardia euroa lainoina vuosina 2014–2023. Jordanian viranomaisten 8. lokakuuta 2023 esittämän pyynnön jälkeen EU hyväksyi vuonna 2025 uuden, neljännen makrotaloudellisen rahoitusavun operaation, jonka arvo on 500 miljoonaa euroa ja jonka maksut on suunniteltu suoritettavaksi vuosina 2025–2027. Neljäs makrotaloudellinen rahoitusapu maksetaan, kun yhteisymmärryspöytäkirjassa sovitut toimintapoliittiset ehdot on täytetty. Ne liittyvät julkista varainhoitoa, hallintoa ja korruption torjuntaa, sosiaali- ja työmarkkinapolitiikkaa sekä energiaa ja liiketoimintaympäristöä koskeviin toimenpiteisiin.

– Jordania edistyy hyvin myös *IMF:n* 1,2 miljardin Yhdysvaltain dollarin *laajennetun rahoitusjärjestelyn* (2024–2027) puitteissa. Järjestelystä on tähän mennessä tehty kolme myönteistä arviointia (viimeisin arviointi saatiin päätökseen huhtikuussa 2025). Lisäksi IMF myönsi 25. kesäkuuta 2025 noin 700 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria *palautumis- ja kestävyysvälineen* puitteissa tukemaan uudistuksia, joilla puututaan ilmastoon ja pandemiavalmiuteen liittyviin riskeihin.

– Vaikka *Yhdysvaltojen budjettituen* maksamiseen vuonna 2025 liittyy edelleen tilapäistä epävarmuutta, Jordania on onnistuneesti mobilisoinut kriittistä ulkoista rahoitusta Maailmanpankilta ja Persianlahden yhteistyöneuvoston kumppaneilta.

Lyhytaikaisen rahoitustuen lisäksi Euroopan unionilla (EU) ja Jordanialla on läheinen ja pitkäaikainen kumppanuus, joka perustuu vuodesta 2002 voimassa olleeseen EU:n ja Jordanian assosiaatiosopimukseen. Tämä suhde on syventynyt tasaisesti vuosien mittaan, mikä heijastaa vahvoja poliittisia siteitä, taloudellista yhteistyötä ja yhteisiä alueellisia etuja. EU ja Jordania sopivat tammikuussa 2025 lujittavansa siteitään strategisella ja kokonaisvaltaisella kumppanuudella, jonka tavoitteena on edistää yhteistä vaurautta, vakautta ja turvallisuutta ja joka perustuu keskinäiseen luottamukseen ja pitkäaikaiseen yhteistyöhön. Uudistetussa kumppanuudessa keskitytään kuuteen keskeiseen pilariin: poliittiset suhteet ja alueellinen yhteistyö; turvallisuus ja puolustus; talouden häiriönsietokyky, kauppa ja investoinnit; inhimillinen pääoma; muuttoliike; sekä pakolaisten suojelu ja tukeminen. Kumppanuuden täytäntöönpanoa tuetaan merkittävällä rahoituspaketilla (myös makrotaloudellisella rahoitusavulla), jossa yhdistyy lyhyen ja pitkän aikavälin apua Jordanian makrotaloudellisten ja rakenteellisten uudistusten edistämiseksi, investointituen lisäämiseksi ja kohdennetun avun tarjoamiseksi strategisten painopisteiden toteuttamiseen.

Jordanian viranomaiset esittivät tammikuussa 2025 pyynnön viidennestä, 500 miljoonan euron makrotaloudellisen rahoitusavun operaatiosta, sillä Jordanian taloudellinen

tilanne on haastava ja maalla on huomattavia ja täyttämättömiä rahoitustarpeita. Pyynnössä korostettiin taloudellisen ja poliittisen ympäristön heikkenemistä ja todettiin, että alueellinen myllerrys voimistui koko vuoden 2024 ajan, mikä pahensi jo ennestään epävarmaa ja epävakaata globaalia kontekstia. Lisäksi tämä kehitys on painanut suoria ulkomaisia sijoituksia, vientiä, kotimaista kulutusta ja kotimaisia tuloja, heikentänyt entisestään Jordanian talous- ja finanssinäkymiä ja lisännyt riskiä, että ulkoiset rahoitustarpeet kasvavat. Uudet väkivaltaisuudet alueella, mukaan lukien Israelin ja Iranin välisten jännitteiden kärjistyminen kesäkuun puolivälissä, johtivat lentojen keskeyttämiseen Jordaniassa ja todennäköisesti vaikeuttavat entisestään maan talouden haurasta elpymistä, heikentävät sijoittajien ja matkailijoiden luottamusta sekä lisäävät näkymien epävarmuutta.

Tätä taustaa vasten Euroopan komissio ehdottaa, että Jordanialle myönnetään lisää rahoitustukea tarjoamalla uutta makrotaloudellista rahoitusapua. Tuen ominaisuudet olisivat seuraavat:

– Komissio on arvioinut Jordanian poliittista ja taloudellista tilannetta perusteellisesti, ja se toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen uudesta, *enintään 500 miljoonan euron* makrotaloudellisesta rahoitusavusta Jordanialle. Ehdotetulla makrotaloudellisella rahoitusavulla autettaisiin Jordaniaa kattamaan osa ulkoisesta rahoitusvajeesta, joka vuosina 2024–2027 käynnissä olevan IMF:n ohjelman yhteydessä on arvioitu noin 3,9 miljardiksi Yhdysvaltain dollariksi. Osaltaan apu turvaisi myös meneillään olevan uudistuksen edistymistä.

– Maksut suoritettaisiin *kolmessa erässä* siten, että erät olisi tiukasti kytketty *sekä IMF:n ohjelman että useiden* komission ja viranomaisten välillä sovittavien ja yhteisymmärryspöytäkirjassa lueteltavien *lisätoimenpiteiden* toteuttamisessa saavutettuun edistymiseen. Yhteisymmärryspöytäkirjaan voisi periaatteessa sisältyä politiikan uudistuksia, jotka koskevat talouden ohjausta ja hallintaa (kuten julkista varainhoitoa sekä kansallista tulopohjaa vahvistavia toimenpiteitä), sosiaali- ja työmarkkinapolitiikkaa, hallintoa, korruption vastaisia toimenpiteitä, yleishyödyllisiä palveluja ja liiketoimintaympäristöä.

– Ehdotettu järjestely on tarkoitus toteuttaa rinnan naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä – Globaali Eurooppa (NDICI-GE) rahoitettavien budjettitukitoimien yhteydessä annettavan tuen kanssa.

– Tähän ehdotukseen liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa selostetun mukaisesti ja Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) poliittisesta tilanteesta tekemän arvion perusteella komissio katsoo, että *ehdotetulle makrotaloudellisen rahoitusavun operaatiolle asetetut poliittiset ja taloudelliset edellytykset täyttyvät*.

• **Jordanian taloudellinen tilanne**

Epävakaus kasvaa Lähi-idässä Gazan sodan, Libanonin hauraan tulitauon, Syyrian hallinnon kaatumisen sekä Israelin ja Iranin äskettäisen konfliktin vuoksi. Nämä jännitteet lisäävät Jordanian turvallisuuteen ja talouteen kohdistuvaa painetta, kun volatiliteetti lisääntyy ja heikkenemisriskit kasvavat. **Talouskasvu hidastui 2,5 prosenttiin vuositasolla vuonna 2024 (2,9 % vuonna 2023). Tämä johtui lisääntyneestä epävarmuudesta, jonka taustalla on alueella vallitseva epävakaus, myös Israelin ja Gazan sota, ja maailmantalouden kasvun hidastuminen.** Tilanne keskeisillä aloilla, kuten matkailussa ja kaupassa, on edelleen suhteellisen hyvä sotaan liittyvistä häiriöistä huolimatta ja alkuperäiset odotukset ylittyivät. Taustalla oli alueellisten matkailijoiden määrän kasvu, joka osittain kompensoi lännestä tulevien matkailijoiden vähenevää määrää. Tästä huolimatta matkailutulot laskivat

2,3 prosenttia vuonna 2024 ja matkailijoiden määrä 3,9 prosenttia. Talouskasvuun eniten vaikuttaneet alat olivat valmistusteollisuus, maatalous, liikenne ja viestintä sekä rahoituspalvelut. Vuosi 2025 alkoi Jordaniassa kestävän talouskasvun merkeissä, pitkälti linjassa vuonna 2024 kirjatun 2,5 prosentin kasvun kanssa, sillä matkailu, valmistusteollisuus ja maatalous jatkoivat elpymistään. Toiselle vuosineljännekselle odotetaan kuitenkin vaikutuksia Israelin ja Iranin välisten jännitteiden kärjistymisestä. Tilanne johti Jordanian ilmatilan väliaikaiseen sulkemiseen, lentojen keskeyttämiseen ja rahtiliikenteen häiriintymiseen ja aiheutti laajempaa epävarmuutta, heikentäen todennäköisesti sijoittajien ja kuluttajien luottamusta.

Työttömyysaste on edelleen korkea, vaikka se laski hieman eli 21,4 prosenttiin vuonna 2024 (22,0 % vuonna 2023). Miesten *työttömyysaste* oli 18,3 prosenttia ja naisten 33,3 prosenttia. Nuorisotyöttömyys on edelleen merkittävä haaste, ja työttömyys koskettaa myös nuoria aikuisia, sillä 15–19-vuotiaiden työttömyysaste oli 54,7 prosenttia ja 20–24-vuotiaiden 46,4 prosenttia. *Työvoimaosuus* on vain 34,3 prosenttia ja edelleen merkittävä haaste, sillä miesten työvoimaosuus on alhainen (53,6 %) ja naisten hyvin alhainen (14,8 %) (Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan alueella vastaavat luvut ovat 72 % ja 18 %).

Inflaatiopaineet ovat maltillisia, mikä on linjassa viimeaikaisten rahapoliittisten päätösten kanssa. *Inflaatio* hidastui vuositasolla keskimäärin 1,6 prosenttiin vuonna 2024 (2,1 % vuonna 2023), mutta kiihtyi vuoden 2025 alussa (2,2 % tammi-helmikuussa 2025 vuositasolla) Jordanian keskuspankin keventäessä rahapolitiikkaa. Viime aikoina inflaation pääasiallisia syitä ovat olleet vuokrien, lihan ja siipikarjan sekä tupakan ja savukkeiden hinnat. Erityisesti vaatteiden, maitotuotteiden ja öljyjen hinnat laskivat. Kaksi viimeksi mainittua kiihdyttivät inflaatiota aiempina vuosina. Syyskuusta 2024 lähtien Jordanian keskuspankki on alentanut *korkoaan* kolmessa vaiheessa 100 peruspistettä eli 6,5 prosenttiin, mikä merkitsee 2,5 vuotta aiemmin alkaneen rahapolitiikan kiristämisvaiheen päättymistä. Maaliskuun 2022 ja heinäkuun 2023 välisenä aikana ohjauskorkoa nostettiin kymmenessä vaiheessa 2,5 prosentista 7,5 prosenttiin. Keskuspankin päätökset olivat tarpeen, kun otetaan huomioon Jordanian dinaarin kiinnittäminen Yhdysvaltain dollariin ja Yhdysvaltain keskuspankin kiristynyt/löyhtynyt rahapolitiikka sekä pyrkimys välttää paineiden kohdistumista pääomavirtoihin. Päätökset hillitsivätkin inflaatiopaineita.

Pankkijärjestelmä on edelleen likvidi ja hyvin pääomitettu. Vakavaraisuussuhde oli 18 prosenttia vuonna 2024 (17,9 % vuonna 2023) eli selvästi yli vaaditun 12 prosentin. Järjestämättömien lainojen osuus kasvoi hieman eli 5,6 prosenttiin vuonna 2024 (5,1 % vuonna 2023), kun taas järjestämättömien lainojen kattamisaste oli 74,8 prosenttia vuonna 2024. Pankkien kannattavuus pysyi vakaana, ja omaisuuserien tuotto oli arviolta 1,2 prosenttia.

Julkinen talous on haavoittuvainen, vaikka IMF:n kokonaisarvio julkisen velan kestävyydestä onkin myönteinen. Vuonna 2024 *julkisen talouden alijäämä* oli 5,6 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä on enemmän kuin edellisenä vuonna (5,1 % suhteessa BKT:hen vuonna 2023). Perusalijäämä (ilman julkisen velan korkomaksuja) oli 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen (0,4 % suhteessa BKT:hen vuonna 2023). Juoksevien menojen osuus julkisista menoista oli 89,9 prosenttia. Korkomaksujen lisäksi (20 % juoksevista menoista) keskeiset menoerät olivat sotilasmenot (29,6 %), siviilialan palkansaajakorvaukset (19,3 %) ja eläkkeet (16,3 %). *Julkinen velka* oli 90,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024 (ilman Sosiaaliturvan investointirahaston (SSIF) velkaa) eli hieman enemmän kuin 89,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Kun mukaan lasketaan SSIF-rahaston velka, julkinen velka oli 116,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024, kun se vuonna 2023 oli 113,8 prosenttia. IMF arvioi Jordanian julkisen velan suurella todennäköisyydellä kestäväksi

(IV artikla, kesäkuu 2025). Vaikka suuri julkinen velka altistaa Jordanian rahoitusolojen kiristymiselle, edullisin ehdoin maksettavan velan suuri osuus tarjoaa merkittävän joustovaran. Lisäksi Jordanialla on tuntuvia puskureita: valuuttavaranto vastaa 7,7 kuukauden tuontia, ja Sosiaaliturvan investointirahaston varat olivat 40 prosenttia suhteessa BKT:hen. IMF arvioi, että valtionvelasta aiheutuvan stressin riski on vähäinen.

Jordanian ulkoinen tilanne on edelleen haavoittuvainen, mutta valuuttavarannot ovat riittävät. *Vaihtotaseen alijäämä* (avustukset mukaan lukien) kasvoi 5,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024 (3,6 % vuonna 2023), kun palveluylijäämä supistui ja tavarakaupan alijäämä ja ensitulon alijäämä kasvoivat. Tärkeimmät kotimaiset vientituotteet olivat kemikaalit ja mineraalit (30 % tavaraviennistä), joita vietiin pääasiassa Intiaan ja arabimaihin, sekä vaatteet (20 %), joita vietiin pääasiassa Yhdysvaltoihin. Suurimmat tuontitavaroiden ryhmät olivat kuljetuslaitteet ja varaosat (10 % tavaratuonnista), joita tuotiin pääasiassa Kiinasta, Yhdysvalloista ja Etelä-Koreasta; öljytuotteet (6 %), joita tuotiin pääasiassa Saudi-Arabiasta ja Intiasta; ja tekstiilit (5 %), joita tuotiin Aasiasta. Vaihtotaseen alijäämää lievensivät huomattavat toissijaiset tulot: rahalähetykset olivat 6,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024, kun taas ohjelmarahoitus (Maailmanpankki, IMF ja muu kahdenvälinen/monenvälinen tuki) oli 4,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Ulkomaiset suorat sijoitukset vähenivät 3,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024. Keskuspankin *bruttovaluuttavaranto* pysyi vahvana ja yli 100 prosentissa varantojen riittävyyttä koskevasta IMF:n mittarista.

Lähivuosien näkymät ovat epävarmat. IMF odotti kesäkuussa 2025 hienoista kasvua vuodelle 2025 ja sitä seuraaville vuosille, mutta ennuste oli laadittu ennen Israelin ja Iranin välistä konfliktia. Alueelliset sodat aiheuttavat näkymille merkittävän heikkenemisriskin. Syynä on erityisesti alueen lisääntynyt epävarmuus ja mahdollinen tuleva vaikutus tärkeään matkailualaan. Israelin ja Iranin välinen hiljattainen konflikti on sekin heikentävä tekijä. Ulkoisen alijäämän ja julkisen talouden alijäämän odotetaan pysyvän suurina. Tämä kuvastaa taustalla olevia rakenteellisia haasteita, jotka liittyvät julkisen talouden tulojen ja kauppavajeen kestävään parantamiseen. Koska julkisen talouden velkataakka on suuri, julkisen talouden vakauttamista on jatkettava käynnissä olevien liiketoimintaympäristön parantamiseen tähtäävien talouden nykyaikaistamistoimien lisäksi, jotta voidaan edistää yksityisen sektorin kasvua muun muassa houkuttelemalla suoria ulkomaisia sijoituksia.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotetulla makrotaloudellisella rahoitusavulla vahvistettaisiin varoja, jotka on myönnetty Jordanialle parhaillaan toteutettavan, makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle 14 päivänä huhtikuuta 2025 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2020/33[2] hyväksytyn operaation nojalla (500 miljoonaa euroa vuosina 2025–2027 nostettavina lainoina).

- **Yhdenmukaisuus EU:n muiden politiikkojen kanssa**

EU ja Jordania ovat kehittäneet tiiviin ja pitkäaikaisen kumppanuuden, jota tuetaan vuodesta 2002 voimassa olleella assosiaatiosopimuksella ja joka muutettiin pitkälle

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2025/793, annettu 14 päivänä tammikuuta 2025, makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle (*EUVL L, 2025/793, 22.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/793/oj*).

edistyneen kumppanimaan asemaksi vuonna 2010[3]**.** Tätä suhdetta on vahvistettu entisestään kesäkuussa 2022 hyväksytyillä EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteillä, joilla on vahvistettu strateginen kehys yhteistyölle vuoteen 2027 saakka. Painopisteet heijastavat yhteisiä arvoja ja sitoutumista uudistuksiin, kun kyseessä ovat hyvä hallintotapa ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, kestävän talouskehityksen edistäminen sekä alueellisen vakauden ja turvallisuuden alalla tehtävän yhteistyön lujittaminen.

Jordanialla on myös vakaat taloussuhteet Euroopan unioniin, joka on yksi sen tärkeimmistä kauppa- ja investointikumppaneista. Nämä kauppasuhteet perustuvat EU:n ja Jordanian assosiaatiosopimukseen, joka helpottaa etuuskohteluun perustuvaa pääsyä EU:n markkinoille. Jordania on myös vuodesta 2016 lähtien hyötynyt EU:n yksinkertaistettuja alkuperäsääntöjä koskevasta aloitteesta, jonka tarkoituksena on edistää vientiä ja teollisuuden kehitystä. Linjassa EU:n vuonna 2021 tekemän kauppapolitiikan uudelleentarkastelun kanssa EU ja Jordania pyrkivät syventämään kauppa- ja investointisuhteita, mukaan lukien pyrkimykset parantaa liiketoimintaympäristöä, edistää alakohtaisen sääntelyn yhdenmukaistamista ja hyödyntää assosiaatiosopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia kaikilta osin.

Yhteistyötä tehostettiin entisestään käynnistämällä EU:n ja Jordanian strateginen ja kokonaisvaltainen kumppanuus, joka hyväksyttiin tammikuussa 2025. Kumppanuudessa hahmotellaan yhteistyön syventämisen kannalta keskeisiä aloja, kuten poliittiset suhteet ja alueellinen yhteistyö, turvallisuus ja puolustus, talouden häiriönsietokyky, kauppa ja investoinnit, inhimillisen pääoman kehittäminen, muuttoliike sekä pakolaisten suojelu ja tukeminen. Nämä pilarit vastaavat tiiviisti Jordanian talouden nykyaikaistamisvisiota (2022–2033), ja niillä pyritään tukemaan maan pitkän aikavälin selviytymiskykyä, osallistavaa kasvua sekä kykyä vastata alueellisiin ja maailmanlaajuisiin haasteisiin.

Ehdotettu makrotaloudellisen rahoitusavun operaatio on linjassa Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) mukaisten EU:n laajempien tavoitteiden kanssa. Se tukee osaltaan talouden vakauteen ja talouskehitykseen tähtääviä Euroopan unionin tavoitteita Jordaniassa ja laajemmin talouden häiriönsietokyvyn parantamista Etelä-Euroopan naapurialueilla. EU:n makrotaloudellisella rahoitusavulla täydennettäisiin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen ja muiden EU:n ohjelmien ja välineiden puitteissa myönnettyjä avustuksia ja varsinkin ehtoja, jotka sisältyvät EU:n nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 puitteissa toteuttamiin budjettitukipaketteihin. EU:n makrotaloudellinen rahoitusapu tukee Jordanian viranomaisia niiden luodessa asianmukaista kehystä makrotalouspolitiikan uudistamista ja rakenneuudistuksia varten. Tämä lisää EU:n yleisten rahoitustukitoimien, myös muita välineitä käyttäen toteutettujen toimien, lisäarvoa ja tuloksellisuutta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tämän ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 212 artikla.

[3] EYVL L 129, 15.5.2002, s. 3–176 (http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/357(1)/oj).

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen, koska jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa ehdotuksen tavoitteita, jotka liittyvät Jordanian makrotalouden lyhyen aikavälin vakauden ylläpitämiseen, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin EU:n tasolla. Pääasiallisia syitä tähän ovat kansallisen tason budjettirajoitteet ja tarve avunantajien vahvaan koordinointiin rahoitusavun ja sen vaikutusten maksimoimiseksi.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen makrotalouden lyhyen aikavälin vakauteen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kuten komissio on todennut IMF:n laatimien, laajennettuun rahoitusjärjestelyyn liittyvien arvioiden perusteella, ehdotetun uuden makrotaloudellisen rahoitusavun määrä kattaa 14,6 prosenttia arvioidusta vuosien 2025–2027 jäljellä olevasta rahoitusvajeesta. Tämä on makrotaloudellisen rahoitusavun operaatioiden taakanjakoa koskevien vakiokäytäntöjen mukaista (assosioituneen maan enimmäismäärä on Ecofin-neuvoston 8. lokakuuta 2002 antamien päätelmien mukaan 60 %), kun otetaan huomioon, että myös muut kahden- ja monenväliset rahoittajat ovat luvanneet myöntää Jordanialle tukea. Kun tarkastellaan Jordanialle EU:n eri välineiden kautta (mukaan lukien ehdotettu makrotaloudellinen rahoitusapu, neljäs makrotaloudellinen rahoitusapu, EU:n budjettituki ja EIP:n lainat, mutta lukuun ottamatta jäsenvaltioiden myöntämää kahdenvälistä tukea) myönnettyä tukea, EU:n kokonaistuki kattaisi noin 35,4 prosenttia arvioidusta jäljellä olevasta rahoitusvajeesta. EU:n kokonaisrahoitusosuuden, mukaan lukien budjettituki ja EIP:n lainat Jordanialle, odotetaan olevan aiempaa suurempi.

- **Toimintatavan valinta**

Hankerahoitus tai tekninen apu ei soveltuisi tai riittäisi makrotaloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tärkein lisäarvo, joka makrotaloudellisesta rahoitusavusta saadaan verrattuna muihin EU:n välineisiin, on se, että sillä helpotetaan ulkoisia rahoitusvaikeuksia ja autetaan luomaan vakaa makrotalouskehys – muun muassa parantamalla maksutaseen ja julkisen talouden tilanteen kestävyyttä – ja asianmukainen kehys rakenneuudistuksille. Makrotaloudellisella rahoitusavulla helpotetaan tarkoituksenmukaisen yleisen toimintakehyksen käyttöönottoa, mikä voi lisätä EU:n muista, kapea-alaisemmista välineistä rahoitettavien toimien tuloksellisuutta Jordaniassa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Makrotaloudellista rahoitusapua koskeva komission ehdotus perustuu EU:n naapurialueilla aiemmin toteutettujen operaatioiden jälkiarvioinneista saatuihin kokemuksiin. Tämä koskee myös EU:n Jordanialle vuosina 2016–2019 tarjoaman toisen makrotaloudellisen rahoitusavun operaation jälkiarviointia (kyseisestä operaatiosta säädettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston 14. joulukuuta 2016 antamassa päätöksessä (EU) 2016/2371[4]) ja tuoreinta

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2016/2371, annettu 14 päivänä tammikuuta 2016, makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle (EUVL L 352, 23.12.2016, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/2371/oj).

jälkiarviointia, joka koskee covid-19-pandemiaan liittynyttä makrotaloudellista rahoitusapupakettia (Jordanian kolmas makrotaloudellinen rahoitusapu)[5].

Jordanian vuosien 2016–2019 ohjelman jälkiarvioinnissa[6] todettiin kaiken kaikkiaan, että toinen makrotaloudellinen rahoitusapuohjelma saavutti tavoitteensa. Ohjelma oli suunnittelu Jordanian taloudellisten haasteiden mukaisesti, ja se edisti merkittävästi Jordanian ulkoisen rahoitusaseman ja julkisen talouden rahoitusaseman vakauttamista. Ohjelma antoi EU:lle huomattavaa lisäarvoa, sillä se tuki kumppanina olevan naapurimaan makrotaloudellista vakautta ja lievensi Syyrian pakolaiskriisin vaikutuksia. Se suunniteltiin ja toteutettiin tavalla, joka oli johdonmukainen suhteessa muihin EU:n politiikkoihin ja välineisiin.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Makrotaloudellinen rahoitusapu on erottamaton osa Jordanian talouden vakauttamiseen annettavaa kansainvälistä tukea, mukaan lukien IMF:ltä saatava tuki. Tämän makrotaloudellista rahoitusapua koskevan ehdotuksen valmistelemiseksi komissio kuuli IMF:ää, jolla on jo mittava rahoitusohjelma. Komissio kuuli 2. heinäkuuta 2025 talous- ja rahoituskomiteaa (varajäsenet), joka antoi ehdotusluonnokselle hyväksyntänsä. Komissio on ollut säännöllisesti yhteydessä myös Jordanian viranomaisiin.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[7], jäljempänä ’varainhoitoasetus’, vaatimusten mukaisesti komission yksiköt ovat tehneet operatiivisen arvioinnin Jordanian käsittely- ja hallintoketjuista ennen kuin neljännen makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpano alkaa. Tarkoituksena oli varmistaa, että Jordanian ohjelmatukeen, makrotaloudellinen rahoitusapu mukaan luettuna, soveltamat hallinnointimenettelyt antavat riittävät takeet moitteettomasta varainhoidosta. Konsulttiyrityksen laatima loppukertomus toiminnan arvioinnista saatiin lokakuussa 2024. Kertomuksessa todettiin, että julkisen varainhoidon järjestelmissä ja muissa käsittelyketjuissa on edistytty selvästi vuodesta 2020, jolloin edellinen arviointi toteutettiin. Kertomuksessa todettiin, että Jordanian käsittelyketjujen ja -menettelyjen tilannetta pidetään makrotaloudellisen rahoitusavun kannalta suotuisana. Koska operatiivinen arviointi tehtiin alle vuosi sitten ja sen havainnot pätevät edelleen, komissio katsoo, että ehdotettua viidettä makrotaloudellisen rahoitusavun operaatiota varten ei tarvita uutta arviointia.

- **Vaikutustenarviointi**

Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on poikkeuksellinen hätäavun väline, jolla pyritään ratkomaan vakavia maksutasevaikeuksia EU:n ulkopuolisissa maissa. Komission paremman sääntelyn suuntaviivojen (SWD(2015) 111 final) mukaisesti tästä makrotaloudellista

---

5 Arvioinnin toteuttivat ulkopuoliset konsultit, ja se saatiin päätökseen toukokuussa 2025. Jälkiarviointi on määrä julkaista yhdessä komission yksiköiden valmisteluasiakirjan kanssa vuoden 2025 jälkipuoliskolla.

6 Jälkiarviointi eteläisille naapurimaille Tunisialle ja Jordanialle suunnatuista makrotaloudellisen rahoitusavun operaatioista (2016–2019), syyskuu 2021, saatavilla osoitteessa https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/economic-and-financial-affairs/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities/joint-ex-post-evaluation-macro-financial-assistance-mfa-operations-tunisia-and_en.

7 EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI ja SV).

rahoitusapua koskevasta ehdotuksesta ei sen vuoksi tarvitse tehdä vaikutustenarviointia, sillä tällaisessa hätätilanteessa on poliittisesti välttämätöntä toimia nopeasti.

Yleisesti ottaen makrotaloudellista rahoitusapua koskevat komission ehdotukset perustuvat EU:n naapurialueilla aiemmin toteutettujen operaatioiden jälkiarvioinneista saatuihin kokemuksiin. Uudella makrotaloudellisella rahoitusavulla ja siihen liitetyllä talouden sopeutus- ja uudistusohjelmalla helpotetaan Jordanian lyhyen aikavälin rahoitustarpeita ja tuetaan politiikkatoimia, joilla pyritään vahvistamaan keskipitkän aikavälin maksutasetta ja julkisen talouden kestävyyttä sekä vauhdittamaan kestävää kasvua. Näin myös täydennetään IMF:n johtokunnan ohjelmaa. Näillä politiikkaa koskevilla ehdoilla on määrä vaikuttaa joihinkin perustavaa laatua oleviin heikkouksiin, joita Jordanian taloudessa ja talouden ohjaus- ja hallintajärjestelmässä on vuosien kuluessa esiintynyt. Ehdollisuuden mahdollisia osa-alueita voisivat periaatteessa olla uudistukset, joilla parannetaan talouden ohjausta ja hallintaa, mukaan lukien julkinen varainhoito ja verohallinto, sosiaali- ja työmarkkinapolitiikka, liiketoimintaympäristö sekä energia/vihreä siirtymä.

- **Perusoikeudet**

Euroopan naapuruuspolitiikan soveltamisalaan kuuluvat maat voivat saada EU:lta makrotaloudellista rahoitusapua. Makrotaloudellisen rahoitusavun ennakkoedellytyksenä on, että ehdot täyttävä maa noudattaa toimivia demokratian mekanismeja – kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää – ja oikeusvaltioperiaatetta sekä takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen.

Jordania on jatkanut poliittisia uudistuspyrkimyksiään parlamentaarisen demokratian ja oikeusvaltion lujittamiseksi. Vuonna 2021 Jordania käynnisti vaaleja ja poliittisia puolueita koskevaan lainsäädäntöön tehtävien muutosten avulla poliittisen nykyaikaistamisprosessin, jolla pyritään edistämään naisten ja nuorten poliittista osallistumista, poistamaan heimouskollisuutta ja edistämään valtakunnallisten ohjelmapohjaisten poliittisten puolueiden muodostamista. Hallitus muutti vuonna 2023 työlakia kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaiseksi. Erittäin haastavasta tilanteesta huolimatta Jordania on yhä sitoutunut edistämään uudistuksia, joilla pyritään tehokkaampaan, oikeusvaltioperiaatteeseen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen perustuvaan demokraattiseen poliittiseen järjestelmään. Makrotaloudellisen rahoitusavun poliittisten ennakkoedellytysten katsotaan tässä tilanteessa täyttyvän.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotettu enintään 500 miljoonan euron lainamuotoinen makrotaloudellinen rahoitusapu Jordanialle on tarkoitus maksaa kolmena eränä enintään 2,5 vuoden aikana. Laina katetaan ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä 9 prosentin rahoitusasteella NDICI – Globaali Eurooppa -välineen puitteissa, ja järjestely kattaa 45 miljoonan euron kokonaismäärän (budjettikohta 14 02 01 70 ”NDICI – Yhteisen vararahaston rahoittaminen”). Lainat maksetaan takaisin erissä, ja ne ovat ensin lyhennysvapaita. Kun lyhennykset alkavat, erät ovat samansuuruisia ja jakautuvat pidemmälle ajalle. Tällaisesta lainarakenteesta on hyötyä sekä edunsaajalle, koska se helpottaa takaisinmaksua, että EU:n talousarviolle, sillä ehdolliset velat jakautuvat pitkälle ajanjaksolle.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Euroopan unioni myöntää Jordanialle makrotaloudellista rahoitusapua yhteensä enintään 500 miljoonaa euroa lainoina, joilla autetaan kattamaan Jordanian jäljellä olevia ulkoisia rahoitustarpeita operaation saatavuusajalla. Rahoitusapu suunnitellaan maksettavan kolmessa erässä edellyttäen, että kuhunkin erään liittyvät politiikkatoimet on toteutettu ajallaan. Rahoitusapua hallinnoi komissio. Apuun sovelletaan EU:n varainhoitoasetuksen mukaisia petosten torjuntaa ja muita väärinkäytöksiä koskevia erityissäännöksiä.

Ehdotetun makrotaloudellisen rahoitusavun operaation puitteissa suoritettavien maksujen ehtona on IMF:n ohjelman mukaisista ohjelmatarkasteluista saadut positiiviset tulokset. Lisäksi komissio ja Jordanian viranomaiset sopivat erityisistä rakenneuudistustoimenpiteistä, jotka esitetään yhteisymmärryspöytäkirjassa. Näillä uudistustoimilla on tarkoitus tukea viranomaisten uudistusohjelmaa ja täydentää IMF:n, Maailmanpankin ja muiden avunantajien kanssa tehtyjä ohjelmia sekä EU:n budjettitukeen liittyviä politiikkaohjelmia. Niiden olisi oltava johdonmukaisia EU:n ja Jordanian assosiaatiosopimuksessa, kumppanuuden painopisteissä, liitteenä olevassa sopimuksessa, strategisessa ja kokonaisvaltaisessa kumppanuudessa, Jordanian nykyaikaistamisvisiossa sekä muissa kansallisissa strategioissa sovittujen tärkeimpien talousuudistusten painopisteiden kanssa.

2025/0251 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 212 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä[8],

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin, jäljempänä ’unioni’, ja Jordanian hašemiittisen kuningaskunnan, jäljempänä ’Jordania’, suhteita kehitetään osana Euroopan naapuruuspolitiikkaa, jäljempänä ’naapuruuspolitiikka’. Unioni ja Jordania allekirjoittivat 24 päivänä marraskuuta 1997 assosiaatiosopimuksen, joka tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2002[9]. Assosiaatiosopimuksen mukaan unioni ja Jordania perustavat vapaakauppa-alueen asteittain 12 vuoden siirtymäajan kuluessa. Lisäksi vuonna 2007 tuli voimaan sopimus uusista maataloustuotteiden kaupan vapauttamistoimista. Vuonna 2010 unioni myönsi Jordanialle pitkälle edistyneen kumppanimaan aseman, jonka myötä yhteistyöalojen määrä kasvaa. Joulukuussa 2009 parafoitu unionin ja Jordanian pöytäkirja kaupan alan riidanratkaisumekanismeista tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2011. Kahdenvälistä poliittista vuoropuhelua ja taloudellista yhteistyötä on kehitetty edelleen assosiaatiosopimuksen, EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden vuosien 2022–2027 painopisteiden sekä tammikuussa 2025 allekirjoitetun strategisen ja kokonaisvaltaisen kumppanuuden puitteissa.

(2) Jordania on vuodesta 2011 alkaen toteuttanut lukuisia poliittisia uudistuksia parlamentaarisen demokratian ja oikeusvaltion lujittamiseksi. Maahan on perustettu perustuslakituomioistuin ja riippumaton vaalilautakunta, ja parlamentti on hyväksynyt joitakin merkittäviä lakeja, kuten vaalilain, puoluelain, lain hallinnon hajauttamisesta ja kuntalain. On hyväksytty oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja naisten oikeuksia koskevia lainsäädännöllisiä parannuksia.

(3) Pitkittynyt alueellinen epävakaus, erityisesti Syyrian konflikti ja Israelin ja Gazan konflikti, sekä Punaisenmeren turvallisuushäiriöt ovat vaikuttaneet voimakkaasti Jordanian talouteen. Tämä epävakaus on lisännyt epävarmuutta, heikentänyt sijoittajien luottamusta, häirinnyt kauppareittejä ja vähentänyt matkailua. Näiden

[8] Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu …, ja neuvoston päätös, annettu ….

[9] EYVL L 129, 15.5.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/357(1)/oj.

haasteiden lisäksi on otettava huomioon covid-19-pandemian yhä jatkuvat taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset, Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttamat maailmanlaajuiset hintasokit ja globaalien rahoitusolojen kiristymiseen liittyvät korkeammat lainakustannukset. Tuoreen lisähaasteen on aiheuttanut maailmanlaajuisen ympäristön lisääntynyt epävarmuus. Jordania on välttänyt talouden uuden supistumisen, osittain terveiden makrotalouspolitiikkojen ja uudistusten ansiosta, mutta elpyminen on edelleen hidasta. Työttömyys, erityisesti nuorten ja naisten työttömyys, on yhä korkealla tasolla, ja julkiseen talouteen ja ulkoiseen rahoitukseen liittyvät paineet rasittavat edelleen taloutta.

(4) Israelin ja Gazan välinen konflikti ja uudelleen puhjenneet väkivaltaisuudet alueella, erityisesti Israelin ja Iranin välisten jännitteiden kärjistyminen kesäkuun 2025 puolivälissä, johtivat lentojen keskeyttämiseen Jordaniassa ja todennäköisesti vaikeuttavat entisestään maan talouden haurasta elpymistä, heikentävät sijoittajien ja matkailijoiden luottamusta sekä lisäävät näkymien epävarmuutta. Yhteiskunnalliset jännitteet Jordaniassa ovat pysyneet vähäisinä, mutta ne saattavat lisääntyä, jos meneillään olevat konfliktit kärjistyvät entisestään. Lisäksi ilmastonmuutos uhkaa pahentaa Jordanian jo ennestään hankalaa vesipulaa, mikä voi haitata kasvua ja lisätä julkiseen talouteen kohdistuvia paineita.

(5) Jordanian viranomaiset ja IMF sopivat tammikuussa 2024 uudesta talouden sopeutusohjelmasta. Ohjelmaa tuetaan parhaillaan toteutettavalla nelivuotisella 1,2 miljardin Yhdysvaltain dollarin suuruisella laajennetulla rahoitusjärjestelyllä. Jordanian tulos laajennetun rahoitusjärjestelyn puitteissa oli heinäkuussa 2025 vahva, ja kaikki määrälliset tuloskriteerit ja rakenteelliset vertailuarvot täyttyivät ohjelman kolmessa ensimmäisessä tarkastelussa (heinä- ja joulukuussa 2024 ja huhtikuussa 2025). Tämän seurauksena maksettiin yhteensä 391 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria hyväksytyistä 1,2 miljardista Yhdysvaltain dollarista.

(6) Unioni hyväksyi huhtikuussa 2025 neljännen lainamuotoisen, 500 miljoonan euron suuruisen makrotaloudellisen rahoitusapuohjelman[10] vastauksena Jordanian lokakuussa 2023 esittämään pyyntöön. Maksut on tarkoitus suorittaa vuosina 2025–2027, kun yhteisymmärryspöytäkirjassa sovitut toimintapoliittiset ehdot on täytetty. Ne liittyvät julkista varainhoitoa, hallintoa ja korruption torjuntaa, sosiaali- ja työmarkkinapolitiikkaa sekä energiaa ja liiketoimintaympäristöä koskeviin toimenpiteisiin. Neljäs makrotaloudellinen rahoitusapu on jatkoa kolmelle aiemmalle makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelmalle (makrotaloudellinen rahoitusapu I: 180 milj. euroa; makrotaloudellinen rahoitusapu II: 200 milj. euroa; makrotaloudellinen rahoitusapu III: 500 milj. euroa + 200 milj. euroa lisärahoitusta covid-19-pandemian johdosta), joista myönnettiin yhteensä 1,08 miljardia euroa lainoina vuosina 2014–2023.

(7) Syyrian kriisin puhjettua vuonna 2011 unioni on myöntänyt Jordanialle noin 3,5 miljardia euroa eri välineiden kautta (mukaan luettuna 1,08 miljoonaa euroa kolmen makrotaloudellisen rahoitusavun operaation puitteissa), jotta maata voidaan auttaa säilyttämään talouden vakaus, edistämään poliittisia ja taloudellisia uudistuksia ja vastaamaan niihin liittyviin humanitaarisiin sekä kehitys- ja turvallisuustarpeisiin.

[10] Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2025/793, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2025, makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle (EUVL L, 2025/793, 22.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/793/oj).

Lisäksi Euroopan investointipankki on myöntänyt Jordanialle noin 2,4 miljardin euron suuruiset hankelainat vuodesta 2011 lähtien.

(8) Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa (NDICI – Globaali Eurooppa) mukaiset unionin kahdenväliset alustavat määrärahat (avustukset) Jordanialle vuosina 2021–2024 ovat noin 360 miljoonaa euroa, ja niitä täydennetään unionin tuella, jolla Jordaniaa autetaan selviytymään Syyrian kriisin vaikutuksista (214 miljoonaa euroa vuosina 2021–2023), sekä muilla alueellisilla ja temaattisilla ohjelmilla. Vuosina 2014–2020 unioni tuki Jordaniaa pääasiassa Euroopan naapuruusvälineen kautta 765 miljoonalla eurolla. Samalla ajanjaksolla Jordania sai myös 126 miljoonaa euroa lisärahoitusta naapuruuspolitiikan investointijärjestelyn kautta. Sillä saatiin aikaan noin 580 miljoonan euron investoinnit. EU käynnisti vuonna 2021 talous- ja investointiohjelman puitteissa Jordaniassa yli 20 lippulaivahanketta, joissa sidottiin noin 461 miljoonaa euroa (avustuksina, yhdistelmärahoituksena ja takauksina) ja saatiin vipuvaikutuksena aikaan yhteensä noin 4,76 miljardin euron investoinnit.

(9) Vaikean taloustilanteen ja heikkojen talousnäkymien yhä jatkuessa Jordania pyysi tammikuussa 2025 unionilta lisää makrotaloudellista rahoitusapua.

(10) Koska Jordania kuuluu naapuruuspolitiikan piiriin, sille olisi voitava myöntää unionin makrotaloudellista apua.

(11) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun olisi oltava poikkeuksellinen rahoitusväline, jolla myönnetään sitomatonta ja kohdentamatonta maksutasetukea avunsaajan välittömiin ulkoisen rahoituksen tarpeisiin. Sillä olisi tuettava sellaisen politiikkaohjelman täytäntöönpanoa, joka sisältää tiukkoja ja välittömiä sopeutus- ja rakenneuudistustoimia maksutasetilanteen parantamiseksi lyhyellä aikavälillä.

(12) Jordanian maksutaseessa on IMF:n ja muiden monenvälisten laitosten käyttöön asettamien varojen jälkeen edelleen ulkoinen rahoitusvaje, joten Jordanialle annettavaa unionin uutta makrotaloudellista rahoitusapua pidetään tämänhetkisissä poikkeusolosuhteissa yhdessä IMF:n ohjelman kanssa asianmukaisena vastauksena Jordanian unionille esittämään pyyntöön saada tukea taloutensa vakauttamiseen. Unionin laajennetulla makrotaloudellisella rahoitusavulla tuettaisiin Jordanian talouden vakauttamista ja rakenneuudistusohjelmaa täydentämällä IMF:n rahoitusjärjestelyllä käyttöön asetettuja resursseja.

(13) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava kestävän ulkoisen rahoitusaseman palauttamista Jordaniaan ja siten tuettava sen taloudellista ja sosiaalista kehitystä.

(14) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun odotetaan kulkevan käsi kädessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947[11] perustetun naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa mukaisten budjettitukitoimien toteuttamisen kanssa.

(15) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun määrän määrittämisessä käytetään perustana Jordanian jäljellä olevien ulkoisten rahoitustarpeiden määrän kokonaisvaltaista

[11] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/o).

arviointia ja siinä otetaan huomioon maan kyky huolehtia rahoituksestaan omin varoin ja erityisesti sen käytössä olevat kansainväliset valuuttavarannot. Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi täydennettävä IMF:n ja Maailmanpankin ohjelmia ja rahoitusta. Määritettäessä avun määrää huomioon otetaan myös kahden- ja monenvälisiltä avunantajilta odotetut rahoitusosuudet ja tarve varmistaa oikeudenmukainen taakanjako unionin ja muiden avunantajien välillä sekä unionin muiden ulkoisten rahoitusvälineiden aiempi käyttäminen Jordaniassa ja unionin kaikkien toimenpiteiden tuottama lisäarvo.

(16) Komission olisi varmistettava, että unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on oikeudellisesti ja sisällöltään ulkoisen toiminnan eri alojen ja muiden asiaankuuluvien unionin politiikkojen keskeisten periaatteiden ja tavoitteiden sekä näiden alojen ja politiikkojen yhteydessä toteutettujen toimenpiteiden mukaista.

(17) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava unionin Jordanian-suhteissa soveltamaa ulkoista politiikkaa. Komission yksiköiden ja Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi työskenneltävä tiiviisti yhdessä koko makrotaloudellisen rahoitusavun operaation keston ajan unionin ulkoisen politiikan yhteensovittamiseksi ja sen johdonmukaisuuden varmistamiseksi.

(18) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava Jordanian sitoutumista arvoihin, jotka ovat yhteisiä unionin kanssa, mukaan lukien demokratia, oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, kestävä kehitys ja köyhyyden vähentäminen, sekä sen sitoutumista avoimen, sääntöihin perustuvan ja oikeudenmukaisen kaupan periaatteisiin.

(19) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun ennakkoedellytyksenä olisi oltava se, että Jordania noudattaa tuloksellisia demokratian mekanismeja – kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää – ja oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen. Lisäksi unionin makrotaloudellisen rahoitusavun erityistavoitteina olisi oltava julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuuden, läpinäkyvyyden ja vastuullisuuden lisääminen Jordaniassa ja sellaisten rakenneuudistusten edistäminen, joilla pyritään tukemaan kestävää ja osallistavaa kasvua, työpaikkojen luomista ja julkisen talouden vakauttamista. Komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi säännöllisesti seurattava sekä ennakkoedellytyksen täyttymistä että näiden tavoitteiden saavuttamista.

(20) Sen varmistamiseksi, että unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvät unionin taloudelliset edut suojataan tehokkaasti, Jordanian olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä, jotka liittyvät petosten, korruption ja muiden rahoitusapuun mahdollisesti liittyvien sääntöjenvastaisuuksien estämiseen ja torjumiseen. Komission ja Jordanian viranomaisten välillä tehtävän lainasopimuksen olisi lisäksi sisällettävä määräyksiä, joilla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) valtuutetaan suorittamaan tutkimuksia, mukaan lukien paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013[12] ja neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/966[13] vahvistettujen säännösten ja menettelyjen

[12] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

[13] Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

mukaisesti, komissio ja tilintarkastustuomioistuin valtuutetaan suorittamaan tarkastuksia ja Euroopan syyttäjänvirasto valtuutetaan käyttämään toimivaltaansa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisen osalta sen saatavuusaikana ja sen jälkeen.

(21) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksaminen ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston valtuuksia budjettivallan käyttäjinä.

(22) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun edellyttämien määrärahojen määrien olisi vastattava monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistettuja talousarviomäärärahoja.

(23) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun hallinnointi olisi annettava komission tehtäväksi. Sen varmistamiseksi, että Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat seurata tämän päätöksen täytäntöönpanoa, komission olisi annettava niille säännöllisesti tietoja rahoitusavun täytäntöönpanosta ja toimitettava niille asiaan liittyvät asiakirjat.

(24) Jotta tämän päätöksen täytäntöönpanolle voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[14] mukaisesti.

(25) Unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun olisi sovellettava talouspoliittisia ehtoja, jotka vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa. Yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi sekä tehokkuussyistä komissio olisi valtuutettava neuvottelemaan tällaisista ehdoista Jordanian viranomaisten kanssa jäsenvaltioiden edustajista muodostuvan komitean valvonnassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti. Kun otetaan huomioon avun mahdollisesti huomattava vaikutus, on asianmukaista käyttää asetuksessa (EU) N:o 182/2011 määriteltyä tarkastelumenettelyä. Kun otetaan huomioon unionin Jordanialle myöntämän makrotaloudellisen rahoitusavun määrä, yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymiseen ja rahoitusavun mahdolliseen vähentämiseen, keskeyttämiseen tai peruuttamiseen olisi sovellettava tarkastelumenettelyä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Unioni myöntää Jordanialle enintään 500 miljoonaa euroa makrotaloudellista rahoitusapua, jäljempänä ’unionin makrotaloudellinen rahoitusapu’, tukeakseen maan talouden vakauttamista ja maan huomattavaa uudistusohjelmaa. Rahoitusavulla katetaan osa IMF:n ohjelmassa määritetyistä Jordanian maksutasetarpeista.

2. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu myönnetään Jordanialle kokonaisuudessaan lainoina.

3. Komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin puolesta pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta ja lainata ne edelleen Jordanialle.

[14] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

4. Komissio hallinnoi unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksamista tavalla, joka on IMF:n ja Jordanian välisten sopimusten tai yhteisymmärryspöytäkirjojen sekä EU:n ja Jordanian assosiaatiosopimuksessa vahvistettujen talousuudistusten keskeisten periaatteiden ja tavoitteiden mukainen.

5. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti tietoja unionin makrotaloudellisen rahoitusavun kehityksestä, myös sen maksamisesta, ja toimittaa kyseisille toimielimille asiaan liittyvät asiakirjat hyvissä ajoin.

6. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on saatavilla kahden ja puolen vuoden ajan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulon jälkeisestä ensimmäisestä päivästä alkaen.

7. Jos Jordanian rahoitustarpeet vähenevät alkuperäisiin arvioihin nähden olennaisesti unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksukaudella, komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä vähentääkseen avun määrää taikka keskeyttääkseen tai peruuttaakseen avun. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2 artikla

1. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun ennakkoedellytyksenä on, että Jordania noudattaa tuloksellisia demokratian mekanismeja – kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää – ja oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen.

2. Komission yksiköt ja Euroopan ulkosuhdehallinto valvovat tämän ennakkoedellytyksen täyttymistä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun alusta loppuun.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan neuvoston päätöksen 2010/427/EU[15] mukaisesti.

3 artikla

1. Komissio sopii 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen Jordanian viranomaisten kanssa unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun sovellettavista talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevista ehdoista, joissa keskitytään rakenneuudistuksiin ja vakaaseen julkiseen talouteen ja jotka vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa, johon sisältyy mainittujen ehtojen täyttämisen aikataulu. Yhteisymmärryspöytäkirjassa esitettyjen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen on oltava yhdenmukaisia 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen sopimusten tai yhteisymmärryspöytäkirjojen kanssa, mukaan lukien ne makrotalouden sopeutusohjelmat ja rakenneuudistusohjelmat, joita Jordania toteuttaa IMF:n tuella.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla ehdoilla pyritään erityisesti parantamaan Jordanian julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta muun muassa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun käytön osalta. Politiikkatoimia suunniteltaessa otetaan asianmukaisesti huomioon myös

[15] Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

edistyminen markkinoiden vastavuoroisessa avaamisessa, sääntöihin perustuvan ja oikeudenmukaisen kaupan kehitys ja muut unionin ulkoisen politiikan painopisteet. Komissio seuraa säännöllisesti, miten kyseisten tavoitteiden saavuttamisessa edistytään.

3. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun yksityiskohtaiset rahoitusehdot vahvistetaan komission ja Jordanian viranomaisten välillä tehtävässä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[16] 223 artiklan mukaisessa lainasopimuksessa.

4. Komissio tarkastaa säännöllisin väliajoin, täyttyvät 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut edellytykset edelleen ja onko Jordanian talouspolitiikka unionin makrotaloudellisen rahoitusavun tavoitteiden mukaista. Tätä varten komissio sovittaa toimintansa tiiviisti yhteen IMF:n ja Maailmanpankin ja tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa.

4 artikla

1. Komissio asettaa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun saataville kolmessa lainaerässä edellyttäen, että tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät. Kunkin erän suuruus vahvistetaan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa yhteisymmärryspöytäkirjassa.

2. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun määrät rahoitetaan tarvittaessa asetuksen (EU) 2021/947 mukaisesti.

3. Komissio tekee päätöksen erien maksamisesta sen perusteella, täyttyvätkö kaikki seuraavat edellytykset:

   a) 2 artiklan 1 kohdassa säädetty ennakkoedellytys;

   b) jatkuva tyydyttävä edistyminen sellaisen politiikkaohjelman täytäntöönpanossa, joka sisältää IMF:n muulla kuin ennaltavarautuvalla luottojärjestelyllä tukemia tiukkoja sopeutus- ja rakenneuudistustoimia;

   c) yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittujen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen täyttyminen tyydyttävällä tavalla.

   Toinen erä voidaan lähtökohtaisesti maksaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua ensimmäisen erän maksamisesta. Kolmas erä voidaan lähtökohtaisesti maksaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua toisen erän maksamisesta.

4. Jos tämän artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut edellytykset eivät täyty, komissio keskeyttää tilapäisesti tai peruuttaa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksamisen. Tällöin se ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle keskeyttämisen tai peruuttamisen syyt.

5. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu maksetaan Jordanian keskuspankille. Ellei yhteisymmärryspöytäkirjassa toisin sovita ja edellyttäen, että siinä vahvistetaan jäljellä oleva julkisen talouden rahoitustarve, Jordanian keskuspankki voi siirtää

[16] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

unionin varat Jordanian valtiovarainministeriölle, joka on avun lopullinen vastaanottaja.

5 artikla

1. Unionin makrotaloudellisesta rahoitusavusta lainojen muodossa myönnettävän tuen rahoittamiseksi komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin lukuun pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 223 artiklan mukaisesti.

2. Komissio tekee 1 artiklassa tarkoitetusta määrästä Jordanian kanssa lainasopimuksen. Lainasopimuksessa vahvistetaan makrotaloudellisesta rahoitusavusta lainojen muodossa myönnettävän tuen saatavuusaika ja yksityiskohtaiset ehdot, myös sisäisen valvonnan järjestelmien osalta. Lainaehtoihin kuuluu pitkä takaisinmaksuaika, myös mahdollinen lyhennysvapaa jakso. Kunkin lainaerän takaisinmaksuaika on 35 vuotta nostopäivästä.

3. Komissio tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen operaatioiden etenemisestä.

6 artikla

1. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanossa noudatetaan asetusta (EU, Euratom) 2024/2509[17].

2. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu pannaan täytäntöön suoran hallinnoinnin avulla.

3. Ennen unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanoa komissio selvittää operatiivisen arvioinnin avulla, ovatko rahoitusavun kannalta merkitykselliset Jordanian rahoitusjärjestelyt, hallintomenettelyt sekä sisäiset ja ulkoiset valvontamekanismit moitteettomia.

7 artikla

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

8 artikla

1. Komissio antaa vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän päätöksen täytäntöönpanosta edellisen vuoden aikana, täytäntöönpanoa koskeva arviointi mukaan lukien. Kertomuksessa on

   a) tarkasteltava Jordanialle myönnettävän unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanossa tapahtunutta edistystä;

   b) arvioitava Jordanian taloudellista tilannetta ja näkymiä sekä edistymistä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen noudattamisessa;

17

c) osoitettava yhteys yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen talouspoliittisten ehtojen, Jordaniassa meneillään olevan talous- ja finanssipoliittisen kehityksen sekä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun erien maksamista koskevien komission päätösten välillä.

2. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kahden vuoden kuluttua 1 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun saatavuusajan päättymisestä jälkiarviointikertomuksen, jossa arvioidaan päätökseen saadun unionin makrotaloudellisen rahoitusavun tuloksia ja tehokkuutta ja sitä, missä määrin rahoitusapu on myötävaikuttanut sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

9 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSTA JA DIGITAALISIA VAIKUTUKSIA KOSKEVA SELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA 3
1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi 3
1.2. Toimintalohko(t) 3
1.3. Tavoite (Tavoitteet) 3
1.3.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet) 3
1.3.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet) 3
1.3.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset 3
1.3.4. Tulosindikaattorit 3
1.4. Ehdotus/aloite liittyy 4
1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut 4
1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu 4
1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla. 4
1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset 4
1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin 5
1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen 5
1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto 6
1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat 6
2. HALLINNOINTI 8
2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt 8
2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t) 8
2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle 8
2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä 8
2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisajankohdan odotetuista virheriskitasoista 8
2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi 9
3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET 10

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat 10
3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin 12
3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin 12
3.2.1.1. Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat 12
3.2.1.2. Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat 17
3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset 22
3.2.3. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin 24
3.2.3.1. Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat 24
3.2.3.2. Ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista peräisin olevat määrärahat 24
3.2.3.3. Määrärahat yhteensä 24
3.2.4. Henkilöresurssien arvioitu tarve 25
3.2.4.1. Hyväksytystä talousarviosta katettavat 25
3.2.4.2. Ulkoisilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla katettavat 26
3.2.4.3. Henkilöresurssien kokonaistarve 26
3.2.5. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista digitaaliteknologiaan liittyviin investointeihin 28
3.2.6. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa 28
3.2.7. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet 28
3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin 29
4. DIGITAALISET ULOTTUVUUDET 29
4.1. Vaatimukset, joilla on merkitystä digitalisaation kannalta 30
4.2. Data 30
4.3. Digitaaliset ratkaisut 31
4.4. Yhteentoimivuusarviointi 31
4.5. Toimenpiteet digitaalisen täytäntöönpanon tukemiseksi 32

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle

1.2. Toimintalohko(t)

Toimintalohko: Talous- ja rahoitusasiat

Toiminto: Kansainväliset talous- ja rahoitusasiat

1.3. Tavoite (Tavoitteet)

1.3.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Komission monivuotinen strateginen tavoite (monivuotiset strategiset tavoitteet), jonka (joiden) saavuttamista ehdotus/aloite tukee

Ihmisten hyväksi toimiva talous

Vahvempi EU maailmannäyttämöllä

1.3.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Vakaan makrotalouden ja kasvua edistävien uudistusten tukeminen EU:n ulkopuolella muun muassa käymällä tärkeimpien kumppaneiden kanssa säännöllistä vuoropuhelua taloudesta ja myöntämällä makrotaloudellista rahoitusapua.

1.3.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen.

1) Jordanian ulkoisten rahoitustarpeiden kattamiseen osallistuminen ottaen huomioon maan maksutaseen merkittävä heikkeneminen viimeaikaisen geopoliittisen kehityksen johdosta.

2) Kumppanin julkisen rahoitustarpeen lieventäminen.

3) Julkisen talouden tervehdyttämisen ja ulkoisen vakauttamisen tukeminen IMF:n ohjelman yhteydessä.

4) Makrotalouden hallinnoinnin parantamiseen, talouden hallinnan ja läpinäkyvyyden lujittamiseen sekä kestävän kasvun edellytysten parantamiseen tähtäävien rakenneuudistusten tukeminen.

1.3.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Jordanian viranomaisten on raportoitava säännöllisesti tietyistä talouden indikaattoreista komission yksiköille ja toimitettava kattava selvitys sovittujen politiikkaa koskevien ehtojen noudattamisesta ennen rahoitusapuerien maksamista.

Komission yksiköt jatkavat julkisen varainhoidon seurantaa Jordanian käsittelyketjujen ja hallintomenettelyjen operatiivisen arvioinnin jälkeen. Myös EU:n edustusto raportoi säännöllisesti rahoitusavun seurannan kannalta olennaisista asioista. Komission yksiköt ovat tiiviissä yhteydessä IMF:ään ja Maailmanpankkiin

hyötyäkseen näkemyksistä, joita niillä on kussakin kumppanimaassa ja -kohteessa parhaillaan toteuttamistaan toimista.

Ehdotetussa päätöksessä säädetään neuvostolle ja Euroopan parlamentille vuosittain annettavasta kertomuksesta, joka sisältää arvion tämän rahoitusapuoperaation täytäntöönpanosta. Rahoitusavusta laaditaan riippumaton jälkiarviointi kahden vuoden kuluessa saatavuusajan päättymisestä.

1.4. Ehdotus/aloite liittyy

X uuteen toimeen

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen[18]

☐ käynnissä olevan toimen jatkamiseen

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä, sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Rahoitusavun maksamisen ehtona on, että Jordania täyttää poliittiset ennakkoedellytykset ja edistyy tyydyttävästi IMF:n kanssa sopimansa, parhaillaan käynnissä olevan talousohjelman toteutuksessa. Johtokunta hyväksyi kyseisen talousohjelman 10. tammikuuta 2024. Lisäksi komissio sopii Jordanian viranomaisten kanssa yhteisymmärryspöytäkirjassa luetelluista politiikkaa koskevista ehdoista.

Rahoitusapu on tarkoitus maksaa kolmessa erässä. Maksut on tarkoitus suorittaa vuosina 2026–2028.

EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta).1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Makrotaloudellinen rahoitusapu on politiikkalähtöinen väline, jonka tarkoituksena on lieventää lyhyen ja keskipitkän aikavälin ulkoisia rahoitustarpeita. Käynnissä olevan alueellisen kriisin aikana makrotaloudellinen rahoitusapu antaa viranomaisille talous- ja finanssipoliittista liikkumavaraa, jotta ne voivat vastata kriisiin tuloksellisesti, sillä ehdotettu rahoitusapu auttaa kumppanimaata selviytymään viimeaikaisen geopoliittisen kehityksen ja erityisesti Lähi-idän sodan ja siitä seuranneen Punaisenmeren kriisin myötä lisääntyneistä taloudellisista vaikeuksista ja edistää siten kumppanimaan makrotaloudellista ja poliittista vakautta. Makrotaloudellisella rahoitusavulla täydennetään kansainvälisten rahoituslaitosten, kahdenvälisten avunantajien ja muiden EU:n rahoituslaitosten käyttöön asettamia resursseja. Näin

[18] Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

sillä edistetään kansainvälisen yhteisön antaman rahoitustuen sekä muun EU:n rahoitustuen, myös budjettitukitoimien, yleistä vaikuttavuutta.

Lisäksi makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelma tarjoaa pitkäaikaista rahoitusta erittäin edullisin ehdoin, yleensä paremmin ehdoin kuin muut kansainväliset tai kahdenväliset rahoittajat. Ohjelman odotetaan tukevan hallitusta sen talousarvion toteuttamisessa julkiselle taloudelle asetetuista tavoitteista poikkeamatta ja edistävän velkakestävyyttä.

Makrotaloudellisesta rahoitusavusta syntyvien rahoitusvaikutusten lisäksi ehdotetulla ohjelmalla vahvistetaan hallituksen sitoutumista uudistuksiin. Näihin tavoitteisiin päästään muun muassa siten, että rahoitusavun maksamiselle asetetaan asianmukaiset ehdot.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Kumppanimaissa toteutettavista makrotaloudellisen rahoitusavun operaatioista tehdään jälkiarviointi. Tähän mennessä tehdyissä (päätökseen saatettuja makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelmia koskevissa) arvioinneissa todetaan, että makrotaloudellinen rahoitusapu edistää, vaikkakin toisinaan vaatimattomasti ja välillisesti, ulkoisen kestävyyden kohentumista, makrotalouden vakautta ja rakenneuudistusten toteuttamista kumppanimaassa. Useimmissa tapauksissa makrotaloudellinen rahoitusapu vaikutti myönteisesti kumppanimaan maksutaseeseen ja auttoi lieventämään budjettirajoitteita. Makrotaloudellisen rahoitusavun ansiosta talouskasvu oli myös hieman nopeampaa.

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä makrotaloudellisen rahoitusavun lainat katetaan ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä Globaali Eurooppa -välineen (naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen) puitteissa.

Mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin asianmukaisiin välineisiin

EU on Jordanian suurimpia avunantajia ja tukee maan taloudellisia, rakenteellisia ja institutionaalisia uudistuksia sekä kansalaisyhteiskuntaa. Makrotaloudellinen rahoitusapu täydentää muita EU:n ulkoisia toimia tai välineitä, joilla tuetaan Jordaniaa. Makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvät politiikkatoimet kattavat tietyt säännökset, jotka liittyvät assosiaatiosopimukseen ja EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteisiin.

Tärkein lisäarvo, joka makrotaloudellisesta rahoitusavusta saadaan verrattuna EU:n muihin välineisiin, on se, että sillä autetaan luomaan vakaa makrotalouskehys – muun muassa parantamalla maksutaseen kestävyyttä ja julkisen talouden tilannetta – ja asianmukainen kehys rakenneuudistusten edistämiselle. Makrotaloudellinen rahoitusapu ei tarjoa säännöllistä rahoitustukea, ja sen maksaminen lopetetaan heti, kun maan ulkoisen rahoitusaseman kestävyys on saatu palautettua.

Makrotaloudellisella rahoitusavulla on tarkoitus myös täydentää kansainvälisen yhteisön suunnittelemia toimia, erityisesti IMF:n ja Maailmanpankin tukemia sopeutus- ja uudistusohjelmia.

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

Tämä lainarahoitusta hyödyntävä makrotaloudellinen rahoitusapu lisää EU:n talousarvion vaikuttavuutta vipuvaikutuksen kautta ja tarjoaa kustannustehokkaimman vaihtoehdon. Komissiolla on valtuudet lainata pääomamarkkinoilta varoja EU:n takausta käyttäen sekä Euroopan unionin että Euratomin puolesta. Tavoitteena on hankkia markkinoilta varoja parhaalla mahdollisella korkotasolla EU:n AAA-luottoluokituksen ansiosta.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen ja sen rahoitusvaikutusten kesto

X kesto on rajattu

– Toiminta alkaa yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulosta ja kestää 2,5 vuotta, kuten päätösehdotuksen 1 artiklan 4 kohdassa todetaan.

– Rahoitusvaikutuksia vuonna 2027 sekä maksusitoumusmäärärahojen että maksumäärärahojen osalta.

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

X Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

X yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Tämän päätöksen nojalla rahoitettavat toimet pannaan täytäntöön komission päätoimipaikan suoraan hallinnoimina ja unionin edustustojen tuella. Apu on luonteeltaan makrotaloudellista, ja sen rakenne on yhdenmukainen IMF:n tukeman ohjelman kanssa. Komission yksiköt seuraavat toimenpidettä sen perusteella, miten IMF:n järjestelyn toteuttaminen ja kumppanien viranomaisten kanssa yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittavien uudistustoimenpiteiden toteuttaminen edistyvät, tiheydellä, joka vastaa erien määrää (ks. myös kohta 1.3.4).

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle talousarvion toteuttamistavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

Tämän päätöksen nojalla rahoitettavat toimet pannaan täytäntöön komission päätoimipaikan suoraan hallinnoimina ja unionin edustustojen tuella. Makrotaloudellisen rahoitusavun maksujen suorittamisen ehtona on tarkasteluista suoriutuminen, ja se on sidottu kuhunkin operaatioon liittyvien ehtojen täyttämiseen. Komissio seuraa tarkasti ehtojen täytäntöönpanoa tiiviissä yhteistyössä unionin edustustojen kanssa.

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

Todetut riskit

Ehdotettuun makrotaloudelliseen rahoitusapuun sisältyy varojen käyttöön ja toimintapolitiikkaan liittyviä ja poliittisia riskejä.

On olemassa riski, että makrotaloudellista rahoitusapua voitaisiin käyttää petostarkoituksiin. Koska makrotaloudellista rahoitusapua ei ole kohdennettu tiettyihin menoihin (toisin kuin esimerkiksi hankkeiden rahoittaminen), kyseinen riski liittyy sellaisiin seikkoihin kuin kumppanin keskuspankin ja valtiovarainministeriön hallintojärjestelmien yleinen laatu, hallinnolliset menettelyt, valvonta- ja seurantatoiminnot, tietotekniikkajärjestelmien turvallisuus sekä riittävät sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen valmiudet.

Toinen riski liittyy siihen mahdollisuuteen, että kumppani ei täytä ehdotetuista makrotaloudellisen rahoitusavun lainoista johtuvia maksuvelvoitteitaan, jotka sillä on EU:ta kohtaan (maksukyvyttömyys- tai luottoriski). Näin voisi käydä, jos esimerkiksi kumppanin maksutase tai julkisen talouden rahoitusasema heikkenee huomattavasti nykyisestä.

Sisäisen valvonnan järjestelmät

Makrotaloudellisen rahoitusavun käyttöön sovelletaan todentamis-, valvonta- ja tarkastusmenettelyjä, jotka ovat komission, mukaan lukien Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF), ja Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuimen vastuulla, kuten varainhoitoasetuksen 129 artiklassa säädetään.

Ennakkoarviointi: Komission arvio hallinnointi- ja valvontajärjestelmästä edunsaajamaassa. Komissio suorittaa tarvittaessa teknistä tukea tarjoavien konsulttien avulla käsittelyketjuja ja valvontaympäristöä koskevan operatiivisen ennakkoarvioinnin kussakin edunsaajamaassa. Kirjanpitomenetelmiä, tehtävien eriyttämistä sekä keskuspankin ja valtiovarainministeriön sisäisiä/ulkoisia tilintarkastuksia analysoimalla varmistetaan moitteettoman varainhoidon kohtuullinen varmuus. Mahdolliset havaitut puutteet muutetaan ehdoiksi, jotka on täytettävä ennen avun maksamista. Tarvittaessa otetaan käyttöön myös maksuja koskevia erityisjärjestelyjä (esim. erillisiä tilejä).

Täytäntöönpanon aikana: Kumppanin määräaikaisia ilmoituksia koskevat komission tarkastukset. Maksun suorittamisen edellytyksenä on 1) talouden ja rahoituksen pääosaston henkilöstön suorittama sovittujen ehtojen täyttämisen valvonta tiiviissä yhteistyössä EU:n edustustojen ja ulkoisten sidosryhmien (esim. IMF:n) kanssa, ja 2) talouden ja rahoituksen pääosastossa käytössä olevan käsittelyketjun (malli 2) mukainen tavanomainen valvontamenettely, johon sisältyy se, että rahoitusyksikkö varmistaa edellä mainitun avun maksamisen edellytyksenä olevien ehtojen täyttymisen. Talouden ja rahoituksen pääosaston jälkitarkastusryhmän virkamiehet voivat suorittaa makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyviä maksuja koskevia ylimääräisiä riippumattomia (asiakirjoja koskevia ja/tai paikalla tehtäviä) jälkitarkastuksia. Tällaiset tarkastukset voidaan käynnistää myös vastuussa olevan edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä. Maksujen keskeytyksiä ja lykkäyksiä, rahoitusoikaisuja (komission toteuttamia) ja takaisinperintätoimia voidaan tehdä tarvittaessa (toistaiseksi niitä ei ole tehty), ja ne on nimenomaisesti mainittu kumppanien kanssa tehdyissä rahoitussopimuksissa.

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisajankohdan odotetuista virheriskitasoista

Käytössä olevien valvontajärjestelmien, kuten operatiivisten ennakkoarviointien ja jälkiarviointien, ansiosta makrotaloudellisen rahoitusavun maksujen tosiasiallinen virhetaso oli 0 prosenttia. Tiedossa ei ole tapauksia, joissa olisi esiintynyt petoksia, lahjontaa tai laitonta toimintaa. Makrotaloudellisen rahoitusavun operaatioilla on selkeä toimintalogiikka, jonka avulla komissio voi arvioida niiden vaikutuksia. Valvonta takaa varmuuden ja mahdollistaa toimintapoliittisten tavoitteiden ja painopisteiden saavuttamisen.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Varojen petollisen käytön riskin pienentämiseksi on toteutettu ja toteutetaan useita toimia. Lainasopimukseen sisällytetään ensinnäkin määräykset tilintarkastuksista ja muista tarkastuksista, petostentorjunnasta sekä varojen takaisinperinnästä petosten ja korruption yhteydessä. Rahoitusapuun aiotaan liittää politiikkaa koskevia ehtoja, jotka liittyvät muun muassa julkiseen varainhoitoon ja joilla on tarkoitus lisätä tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuuvelvollisuutta. Rahoitusapu maksetaan erilliselle tilille kumppanin keskuspankkiin. Lisäksi rahoitusavun käyttöön sovelletaan todentamis-, valvonta- ja tarkastusmenettelyjä, jotka ovat komission, mukaan lukien Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF), ja Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuimen vastuulla, kuten varainhoitoasetuksen 129 artiklassa säädetään.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM[19]	EFTA-mailta[20]	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta [21]	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoituksensa sidotut tulot
	14.02.01.70 NDICI – Globaali Eurooppa – Yhteisen vararahaston rahoittaminen [makrotaloudellisen rahoitusavun lainat – ulkosuhdetoimien takuujärjestely]	Jaks.	EI	EI	EI	EI

19 JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

20 EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

21 Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat – ei sovelleta

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

– ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.

– **X** Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

3.2.1.1. Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	6	**Otsake 6 – ”Naapurialueet ja muu maailma”**

PO ECFIN			Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**MRK YHTEENSÄ 2021–2027**
Toimintamäärärahat							
Budjettikohta 14.02.01.70 NDICI – Globaali Eurooppa – Yhteisen vararahaston rahoittaminen [makrotaloudellisen rahoitusavun lainat – ulkosuhdetoimien takuujärjestely]	Sitoumukset	(1a)				45	**45**
	Maksut	(2a)				45	**45**
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat							
Budjettikohta 14.20.03.01	Sitoumukset ja maksut	(3)				**0,1**	**0,1**
Ecfin-pääosaston määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 1a + 1b + 3				**45,1**	**45,1**
	Maksut	= 2a + 2b + 3				**45,1**	**45,1**

	Vuosi	Vuosi	Vuosi	**MRK YHTEENSÄ**

			2025	2026	2027	2021–2027
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)			45	**45**
	Maksut	(5)			45	**45**
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)			0,1	**0,1**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 6** **kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	Sitoumukset	= 4 + 6			**45,1**	**45,1**
	Maksut	= 5 + 6			**45,1**	**45,1**

			Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**MRK YHTEENSÄ 2021–2027**
• Toimintamäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)					
	Maksut	(5)					
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ		(6)					
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEISIIN 1–6** **kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ** (Viitemäärä)	Sitoumukset	= 4 + 6					
	Maksut	= 5 + 6					

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	**7**	”Hallintomenot”

Pääosasto: <…….>	Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**MRK YHTEENSÄ 2021–2027**
• Henkilöresurssit					

• Muut hallintomenot						
Pääosasto <…….>**YHTEENSÄ**	Määrärahat					

Pääosasto: <…….>		Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**MRK YHTEENSÄ 2021–2027**
• Henkilöresurssit						
• Muut hallintomenot						
Pääosasto <…….>**YHTEENSÄ**	Määrärahat					

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)					

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**MRK YHTEENSÄ 2021–2027**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEISIIN 1–7**	Sitoumukset					
kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Maksut					

			Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**MRK YHTEENSÄ 2021–2027**
Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)				45	**45**
	Maksut	(5)				45	**45**
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)				0,1	**0,1**

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 6**	Sitoumukset	= 4 + 6				**45,1**	**45,1**
kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Maksut	= 5 + 6				**45,1**	**45,1**

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset (ei täytetä erillisvirastojen osalta)

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset ⇩			Vuosi **2025**		Vuosi **2026**		Vuosi **2027**		**YHTEENSÄ**	
	Tyyppi[22]	Keskimäär. kustannukset	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lukumäärä yhteensä	Kustannukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1[23] …										
– Tuotos 1	Ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn rahoittaminen						1	45	1	45,1
– Tuotos 2	Jälkiarviointi						1	0,1	1	0,1
Välisumma, erityistavoite 1							2	45,1	2	45,1
ERITYISTAVOITE 2 ...										
– Tuotos										

[22] Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esimerkiksi rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

[23] Kuten kuvattu kohdassa 1.3.2 ”Erityistavoite (Erityistavoitteet)”

Välisumma, erityistavoite 2								
KAIKKI YHTEENSÄ					2	45,1	2	45,1

3.2.3. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

– **X** Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.

– ☐ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

3.2.3.1. Hyväksytystä talousarviosta peräisin olevat määrärahat

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT	Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**YHTEENSÄ 2021–2027**
OTSAKE 7					
Henkilöresurssit	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Muut hallintomenot	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
OTSAKE 7, välisumma	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät					
Henkilöresurssit	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Muut hallintomenot	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät, välisumma	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
YHTEENSÄ	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

3.2.4. Henkilöresurssien arvioitu tarve

– **X** Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.

– ☐ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

3.2.4.1. Hyväksytystä talousarviosta katettavat

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

HYVÄKSYTYT MÄÄRÄRAHAT		Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)		0	0	0
20 01 02 03 (unionin edustustot)		0	0	0
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)		0	0	0
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)		0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?)		0	0	0
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat)		0	0	0
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja nuoremmat asiantuntijat unionin edustustoissa)		0	0	0
Hallinnollisen tuen budjettikohta [XX.01.YY.YY]	– päätoimipaikassa	0	0	0
	– unionin edustustoissa	0	0	0
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – epäsuora tutkimustoiminta)		0	0	0
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat – suora tutkimustoiminta)		0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsake 7		0	0	0
Muu budjettikohta (mikä?) – Otsakkeen 7 ulkopuolella		0	0	0

YHTEENSÄ	**0**	**0**	**0**

Ehdotuksen toteuttamiseksi tarvittava henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna):

	Katetaan komission yksiköissä käytettävissä olevalla henkilöstöllä	**Poikkeuksellinen lisähenkilöstö***		
		Rahoitetaan otsakkeesta 7 tai tutkimusmäärärahoista	**Rahoitetaan BA-budjettikohdasta**	**Rahoitetaan maksuilla**
Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet	4		Ei sovelleta	
Ulkopuolinen henkilöstö (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)				

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	
Ulkopuolinen henkilöstö	

3.2.6. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Ehdotus/aloite

– **X** voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä

– ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä

– ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

3.2.7. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

– **X** rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja

– ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	Yhteensä

Rahoitukseen osallistuva taho					
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ					

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

– **X** Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.

– ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

  – ☐ vaikutuksia omiin varoihin

  – ☐ vaikutuksia muihin tuloihin

  – ☐ tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus[24]			
		Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**
Momentti ….					

4. DIGITAALISET ULOTTUVUUDET

Ei sovelleta tähän politiikka-aloitteeseen.

4.1. Vaatimukset, joilla on merkitystä digitalisaation kannalta

Ei sovelleta

4.2. Data

Ei sovelleta

4.3. Digitaaliset ratkaisut

Ei sovelleta

4.4. Yhteentoimivuusarviointi

Ei sovelleta

4.5. Toimenpiteet digitaalisen täytäntöönpanon tukemiseksi

Ei sovelleta

[24] Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.